

78 SEROLOŠKE PREISKAVE ZA EPSTEIN-BARR VIRUS (EBV) IN CITOMEGALO VIRUS (CMV)

Tonka Poplas-Susič

1. Kaj je serologija?

Serologija je preiskava, kjer v tekočem delu krvi (serumu) iščemo prisotnost protiteles za citomegalovirus oz. Epstein-Barr virus.

2. Kako se test izvaja?

Kožo na podlakti ali na hrbtni strani roke, kjer bo kri odvzeta, očistimo in razkužimo. Nad mestom odvzema oseba, ki kri jemlje, zaveže elastičen trak, da se vene napolnijo s krvjo. Z iglo nato vbode v eno izmed ven in odvzame potrebno količino krvi. Po odstranitvi igle mesto odvzema pokrije s sterilnim zložencem in preiskovancu naroči, naj žilo pritiska, da bo čas krvavitve čim krajši. Serum pošlje na preiskavo v ustrezen laboratorij.

Pri otrocih in dojenčkih odvajamo kri z vbodom s krajšo iglo ali lanceto in s pipetiranjem zberemo ustrezno količino krvi, ki jo pošljemo na preiskavo.

3. Kako se pripraviti za testiranje?

Ni potrebna nobena posebna priprava.

4. Ali je odvzem krvi boleč?

Ko igla predre kožo, nekateri preiskovanci navajajo, da čutijo rahlo bolečino, medtem ko ostali povedo, da so čutili le rahel prask z iglo.

5. Zakaj se testiranje izvaja?

CMV: S testiranjem odkrivamo trenutno aktivno CMV okužbo ali preteklo okužbo pri tistih, ki predstavljajo ogroženo populacijo zaradi morebitne reaktivacije virusa (prejemniki transplantiranih organov, ljudje z zavrtim imunskim sistemom). S testom prav tako ugotavljamo morebitno okužbo pri novorojenčkih.

EBV: S testom ugotavljamo akutno, trenutno aktivno bolezen, z njim pa ločimo tudi aktivno od predhodne bolezni.

6. Kakšne so normalne vrednosti?

Ljudje, ki niso in nikoli niso bili okuženi z naštetima virusoma, v krvi nimajo protiteles za CMV ali EBV.

7. Kaj pomeni, če so vrednosti nenormalne oz. povečane?

Če so vrednosti protiteles povečane, rezultat kaže ali na trenutno (aktivno) ali na preteklo okužbo z virusom.

CMV: Če vrednost protiteles v obdobju nekaj tednov narašča, gre za svežo okužbo. Če je vrednost protiteles približno ves čas enaka, gre za kronično okužbo, ki se lahko reaktivira pri bolnikih z zavrtim imunskim sistemom.

8. Kakšno je tveganje preiskave?

Posebnega tveganja ni, potrebno je biti pazljiv predvsem pri odvzemu krvi, da ne pride do krvavitve, obstaja pa tudi možnost nastanka hematoma (podkožne krvavitve). Možnost okužbe je prisotna vedno, ko je koža prebodena/poškodovana, vendar je izjemno redka. Če so vene slabo vidne, obstaja možnost, da bo potrebno vbosti večkrat, preden se bo našla prava žila.

9. Ali obstajajo kontraindikacije za omenjeno testiranje?

Poznanih kontraindikacij za testiranje ni.